

מדינת ישראל

הדוח הממשלתי הראשון

מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי

מרץ 2016

איכות חיים.

צמד מילים שהוא עולם ומלואו.

כיצד מודדים
אותה ?

מה מרכיב את
איכות החיים ?

ומה המשמעות של
איכות החיים היומיומית ?

האם היא ניתנת
לכימות ?

החלטה מס' 5255 מיום 02.12.2012
החלטה מספר 2494 מיום 19.04.2015

{ הדוח הממשלתי הראשון,
"איך החיים", הוא תולדה
של שתי החלטות ממשלה:

לראשונה, ישראל מצטרפת למדינות המתקדמות בעולם, כמו
קנדה, בריטניה ואוסטרליה, עם מערכת מדדי איכות חיים.

איכות החיים
מה זה?
רקע כללי

מערכת המדדים מציגה תמונת מצב מקיפה, מעמיקה ועדכנית,
במגוון תחומים שתורמים לאיכות החיים של התושבים בישראל:

דיור
ותשתיות

ביטחון
אישי

בריאות

כישורים
ומיומנויות

חינוך

הכנסות והוצאות
של משקי בית

תעסוקה

פנאי

רווחה
חברתית

איכות
סביבה

ועוד.

תמונת המצב העדכנית נועדה לסייע לממשלה בקביעת מדיניות.
היא נועדה לסייע לציבור לבחון את חייו ולהשוות את מצבו
למצבם של תושבי מדינות אחרות.
הנתונים יאפשרו לשיח הציבורי להיות ענייני ועשיר במידע.

איכות חיים
לקראת תמונת מצב
מקיפה
יותר

הדוח הינו פרי עבודה ממושכת, מעמיקה ונרחבת ששותפים לו גורמים רבים מהארץ ומהעולם

ניהול, הנחייה מקצועית וכתיבה

- המועצה הלאומית לכלכלה
- המשרד להגנת הסביבה
- משרד ראש הממשלה
- בנק ישראל
- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

ליווי מקצועי

- ה-OECD
- ועדת היגוי שהוקמה במיוחד לנושא
- צוותי עבודה בלמ"ס

שותפים

- למעלה מ-200 מומחים ממשרדי ממשלה שונים
- בנק ישראל
- המוסד לביטוח לאומי
- חוקרים ואקדמאים
- בכירי המגזר הציבורי והעסקי
- נציגי הציבור הישראלי

הציבור בישראל היה שותף טבעי לתהליך.

המחאה החברתית של קיץ 2011, "מחאת האוהלים", ביטאה רצון ציבורי לקחת חלק פעיל יותר בקביעת סדר היום הציבורי וכן, בתהליכים של גיבוש מדיניות, בפרט במקומות בהם לפעולה ממשלתית יש השלכות משמעותיות על חיי היומיום.

מכאן נובע ייחודו הנוסף של דוח זה: יידוע, שיתוף והתייעצות עם תושבי ישראל במהלך גיבוש הספר מדדי איכות חיים.

השיתוף התבצע בארבעה ערוצים:

- 1 עבודת הצוותים התחומיים
- 2 שאלון מקוון
- 3 סדנאות לקהלי יעד נבחרים
- 4 אתר אינטרנט ייעודי

נציגי הציבור שלקחו חלק בתהליך הם מדגם מייצג של פסיפס האוכלוסייה בישראל: נשים וגברים, צעירים ומבוגרים, סטודנטים, עובדים חלקיים ומועסקים ותיקים, יהודים, מוסלמים ונוצרים, יוצאי מדינות אפריקה, אסיה ואירופה, תושבי הפריפריה והמרכז ועוד.

מדדים נבחרים, מתוך תשעה התחומים שנבחרו.

איכות התעסוקה 	סביבה
ביטחון אישי 	רווחה אישית וחברתית
בריאות 	רמת חיים חומרית
דיור ותשתיות 	פנאי, תרבות וקהילה (פיתוח מאוחר, מדדים יפורסמו בהמשך)
חינוך, השכלה וכישורים 	טכנולוגיות המידע (פיתוח מאוחר, מדדים יפורסמו בהמשך)
מעורבות אזרחית וממשל 	

אז איך
החיים
נראים
באמת?

איכות התעסוקה

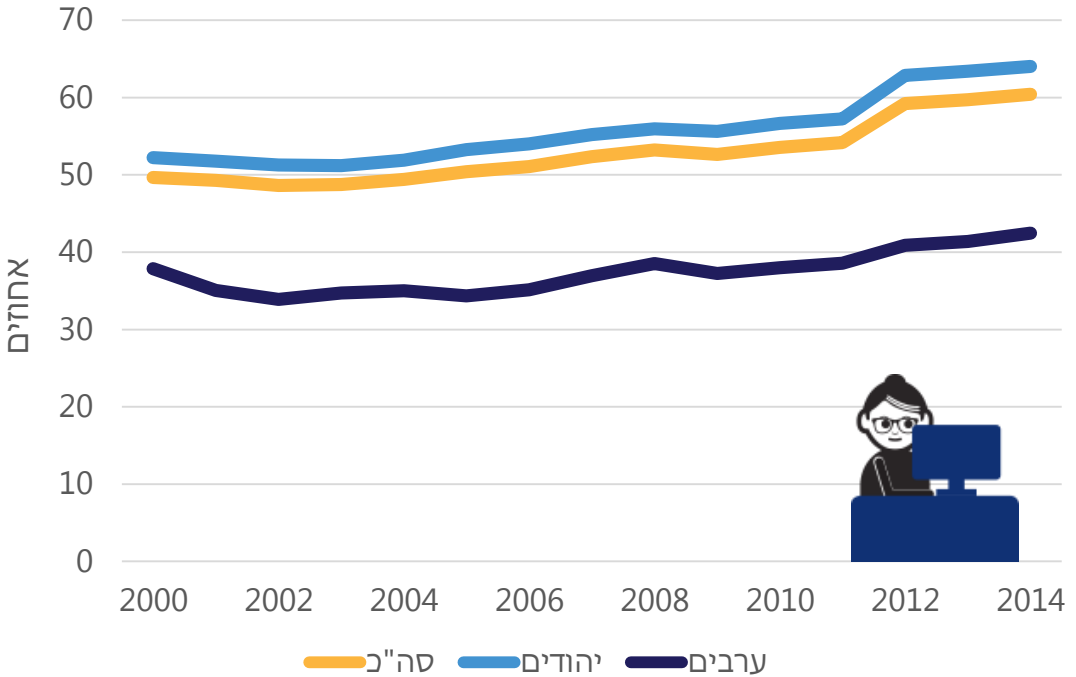

מגמות בתחום: עלייה בשיעור
התעסוקה, בשביעות הרצון
מהעבודה ובהכנסה החציונית,
במקביל להתגברות הפערים בין
האוכלוסייה היהודית לערבית

איכות התעסוקה

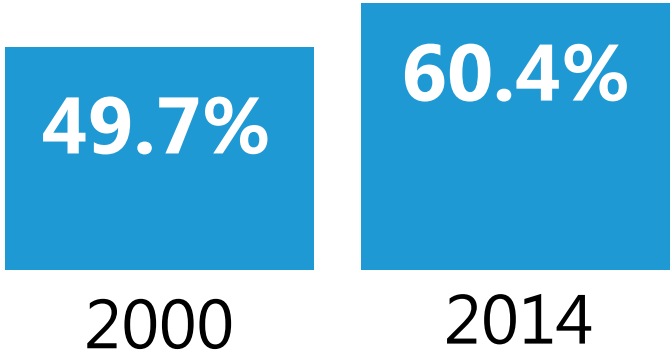
שיעור תעסוקה, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2000-2014

שיעור התעסוקה

שיעור התעסוקה מציג את אחוז המועסקים מכלל בני 15 ומעלה. תחום התעסוקה כמקור פרנסה משפיע במישרין על שגרת החיים.

שיעור התעסוקה בישראל נמצא במגמת עלייה

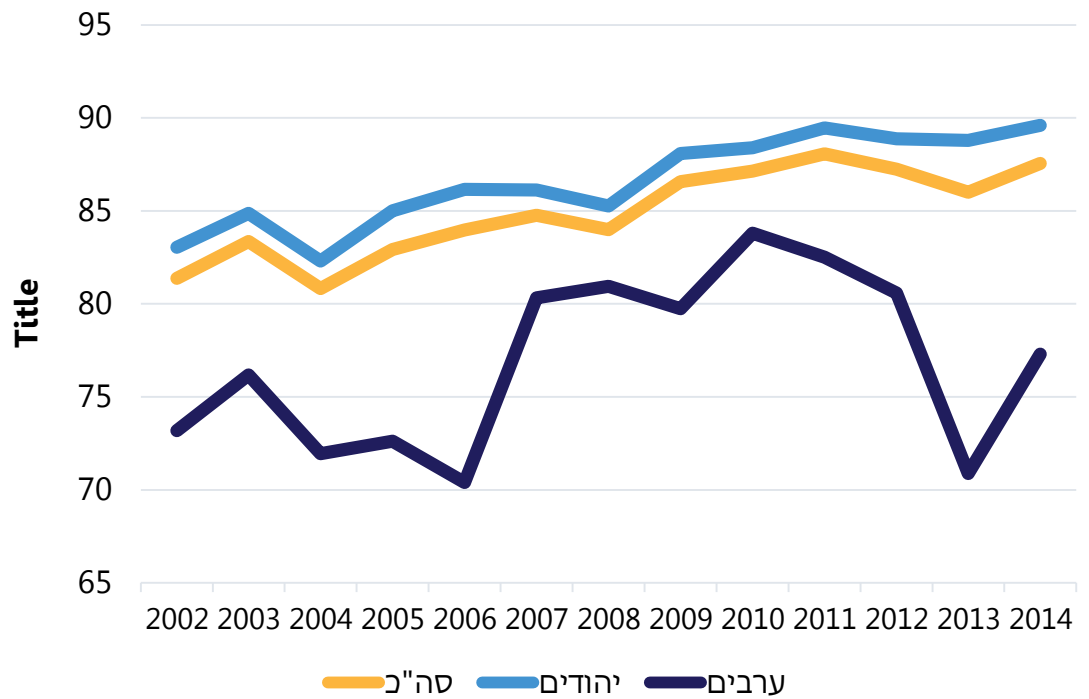

איכות התעסוקה

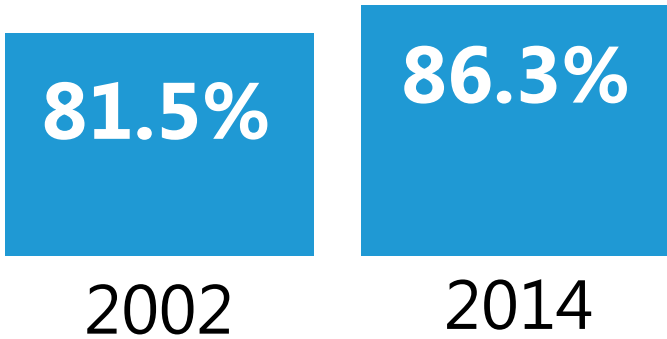
בני 20 ומעלה המרוצים* מהעבודה, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2002-2013

שביעות רצון מהעבודה

הנתונים מתייחסים למי שהשיב על השאלה "האם אתה מרוצה מעבודתך במקום העבודה העיקרי?" – מרוצה מאוד או מרוצה.

שיעור המועסקים המרוצים מהעבודה נמצא במגמת עלייה

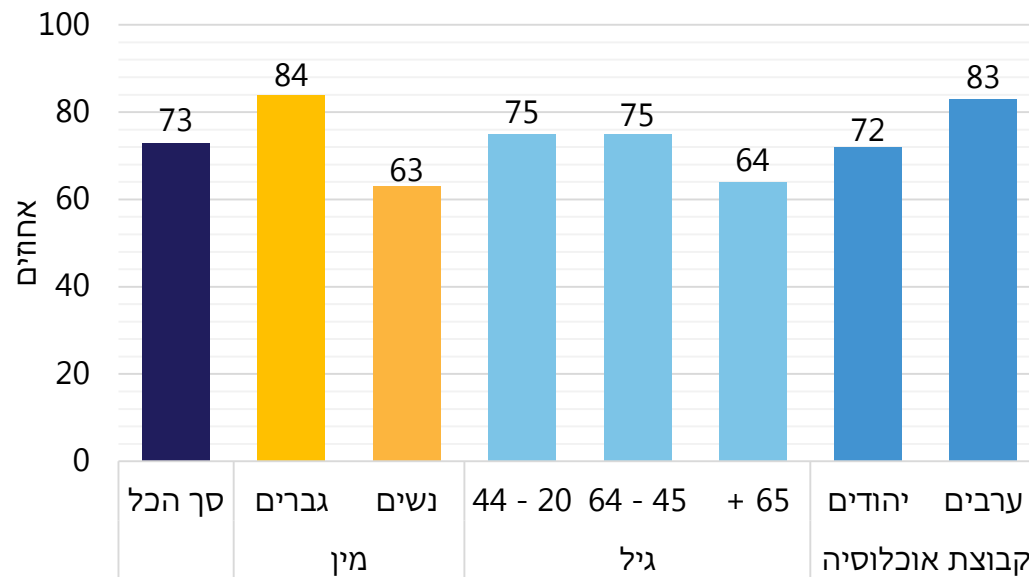
ביטחון אישי

מגמות בתחום: יציבות
בתחושת הביטחון ללכת לבד
באזור המגורים בחשכה, ירידה
במספר ההרוגים בתאונות
דרכים ובפעולות איבה

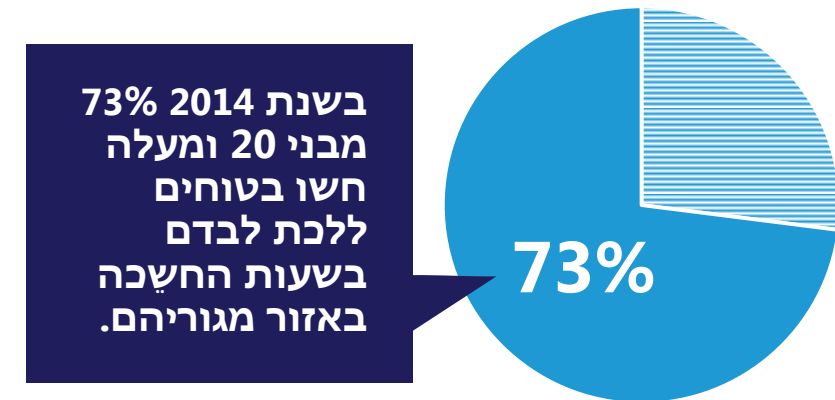

בני 20 ומעלה החשים ביטחון* ללכת לבד בשעות החשכה באזור המגורים, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה, 2014

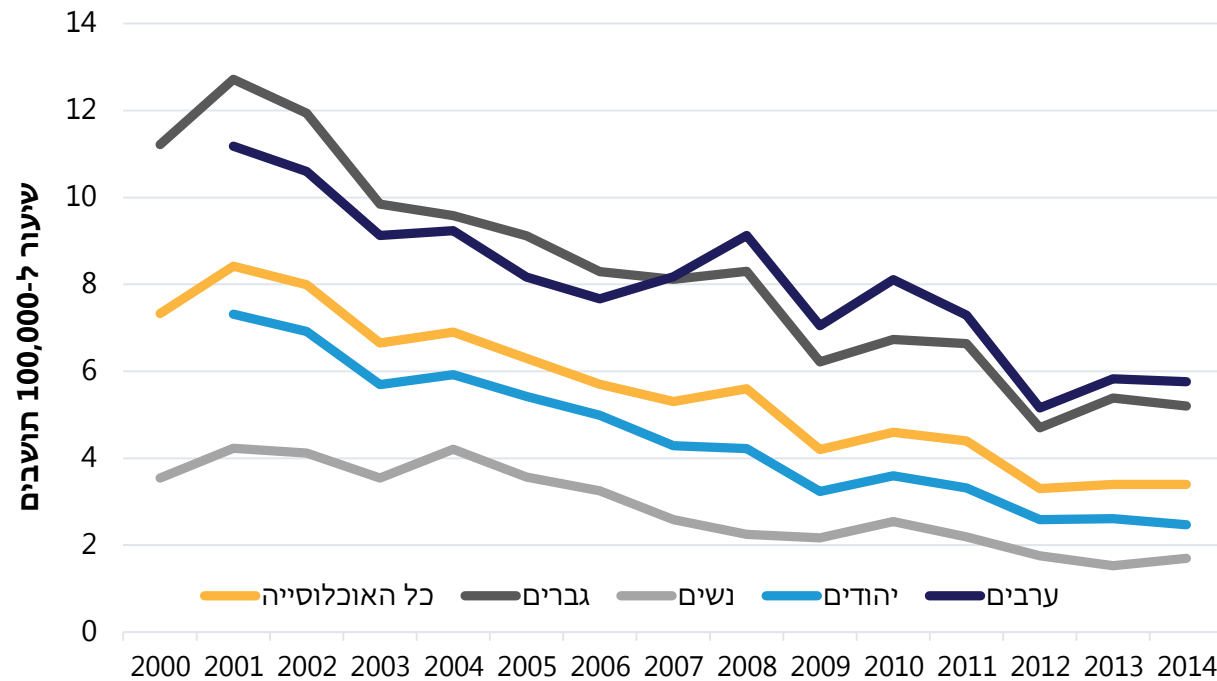
תחושת הביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה:

מרכיב מרכזי בתפיסת הביטחון של הפרט. היא משקפת תחושות של שייכות לקהילה ואמון.

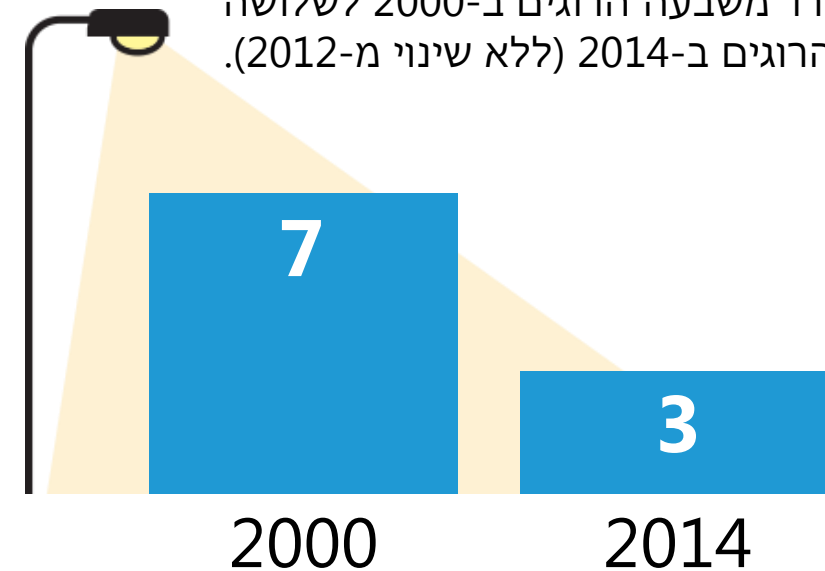

מספר הרוגים בתאונות דרכים ל-100,000 תושבים

מספר הרוגים ופצועים קשה בתאונות דרכים ל-100,000 תושבים

מספר ההרוגים ל-100,000 תושבים ירד משבעה הרוגים ב-2000 לשלושה הרוגים ב-2014 (ללא שינוי מ-2012).

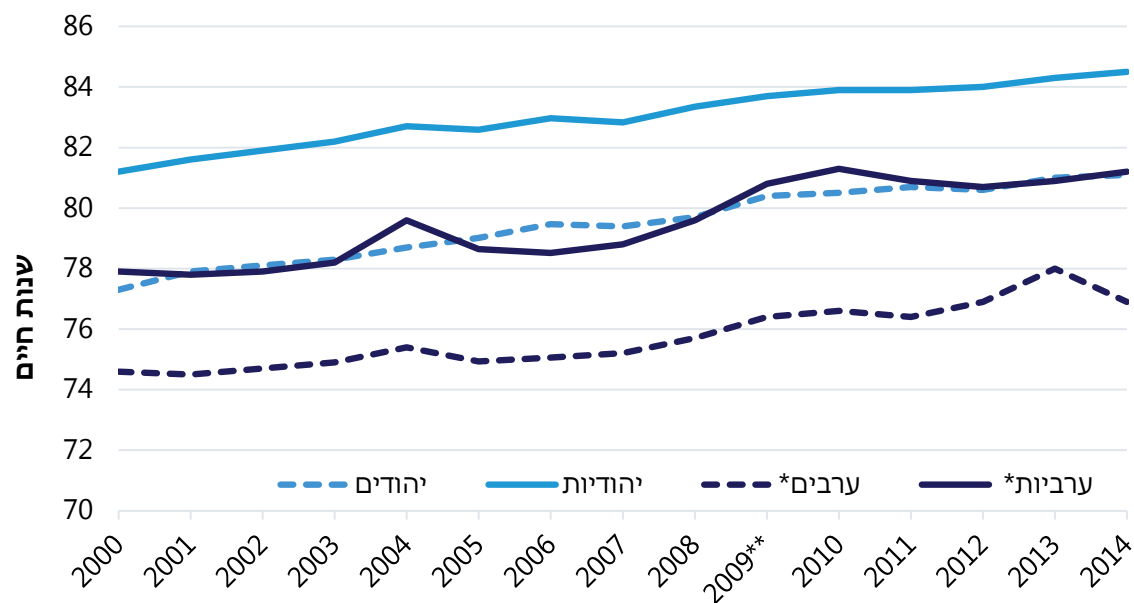
בריאות

מגמות בתחום: עלייה בתוחלת
חיים, ירידה בתמותת תינוקות
וירידה באחוז המעשנים מכלל
האוכלוסייה

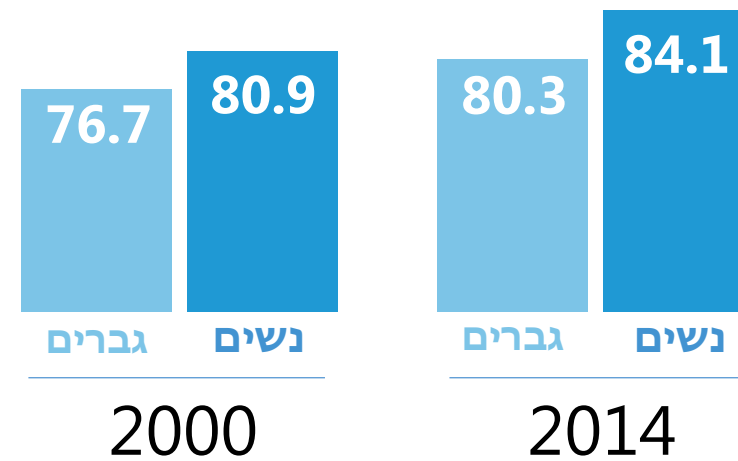
תוחלת חיים בלידה, לפי קבוצת אוכלוסייה ומין 2000-2014

* לפני 1996 - בני דתות אחרות ** החל משנת 2009 לוח התמותה מחושב משיעורים סגוליים עד גיל 94. בשנים הקודמות הלוח חושב על סמך שיעורים סגוליים עד גיל 84.

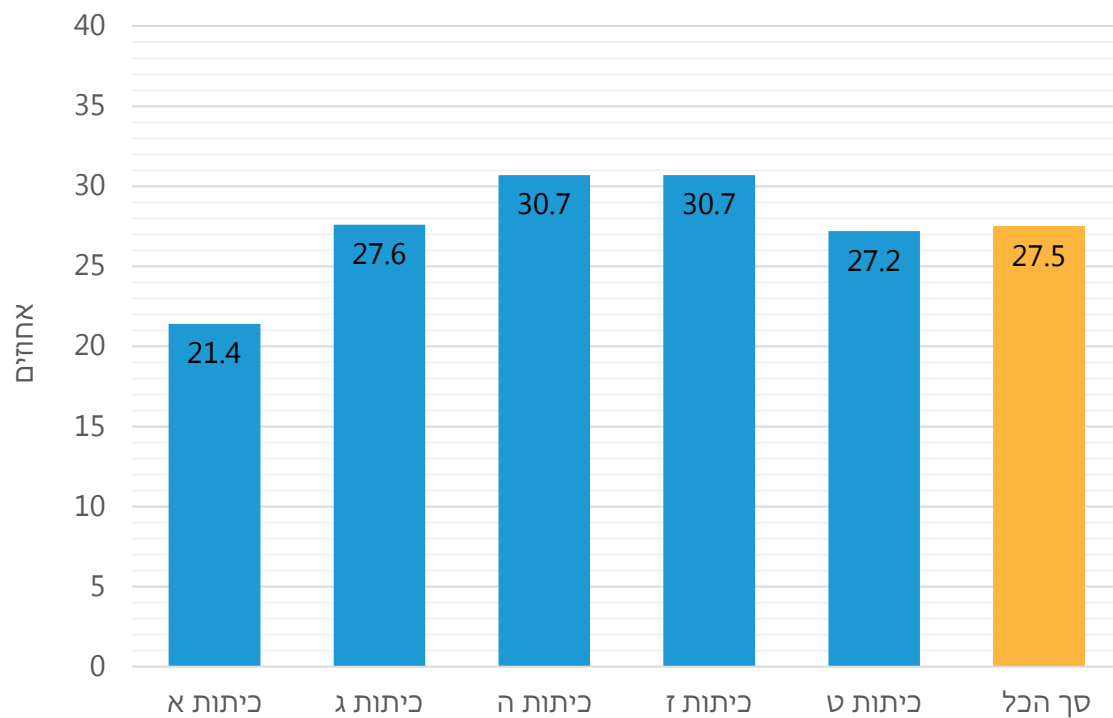
תוחלת החיים

משנת 2000 ועד 2014 תוחלת החיים עלתה בקרב הגברים ב-3.6 שנים ובקרב הנשים ב-3.2 שנים (מ-76.7 ל-80.3 בקרב גברים ומ-80.9 ל-84.1 בקרב נשים).

שיעורי עודף משקל והשמנת יתר* בקרב תלמידי בית ספר בשנת הלימודים תשע"ב (2011/12)

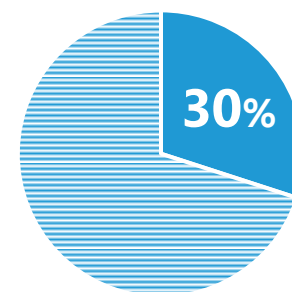

* BMI מעל אחוזון 85%

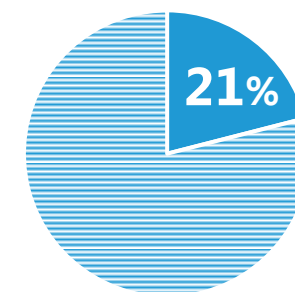
עודף משקל בקרב ילדים:

יש קשר ישיר בין עודף משקל בגיל צעיר לבין סיכון לעודף משקל בגיל המבוגר. השמנת יתר קשורה קשר הדוק לתחלואה לבבית, לסוכרת ולמחלות נוספות ופוגעת באיכות החיים גם באופן ישיר וגם באופן עקיף על ידי תחלואה נלווית.

בשנת 2014 21% מתלמידי כיתות א ו-30% מתלמידי כיתות ז סבלו מעודף משקל ומהשמנת יתר.

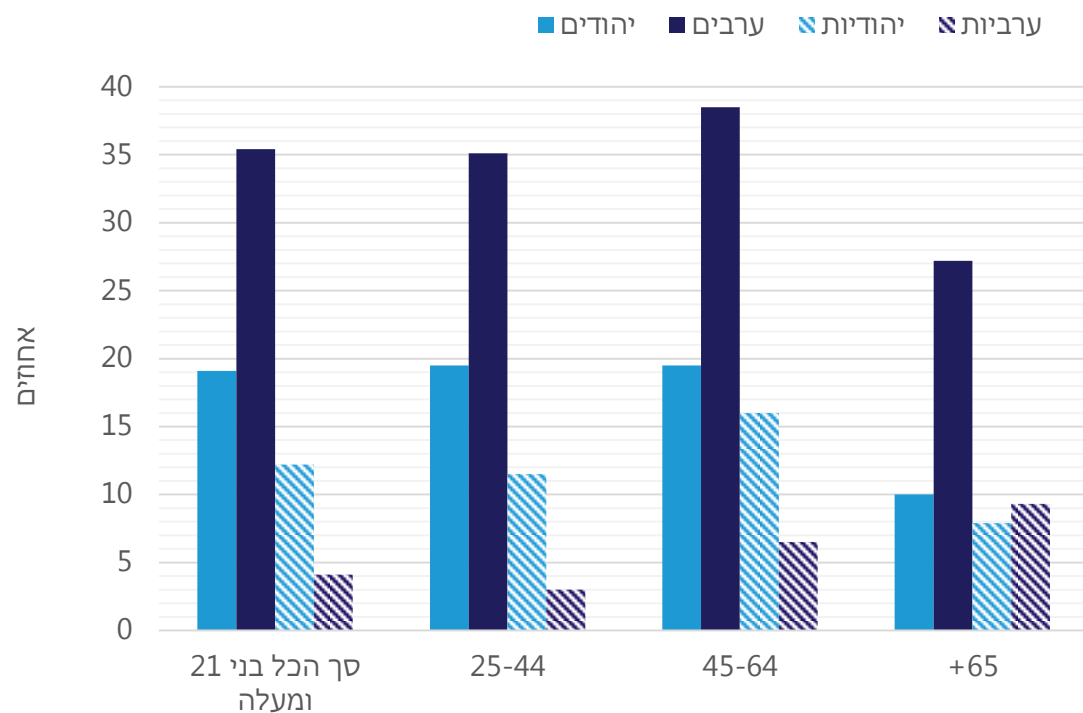
תלמידי כיתות ז

תלמידי כיתות א

מעשנים, לפי קבוצת אוכלוסייה, מין וגיל, 2013*

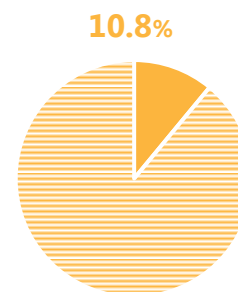

*מבוסס על סקר KAP - משרד הבריאות הנערכים משנת 2002

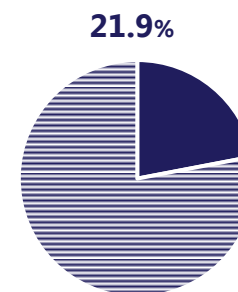
דיווח עצמי על עישון

השימוש במוצרי טבק מהווה גורם סיכון עיקרי לפחות לשתי סיבות המוות המובילות – מחלות של מחזור הדם וסוגים רבים של שאתות ממאירות.

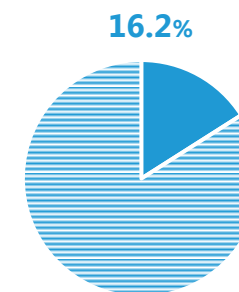
בשנת 2013 16.2% מבני 21 ומעלה בישראל עישנו לפחות סיגריה אחת ביום; 21.9% מהגברים ו-10.8% מהנשים.

נשים

גברים

+21

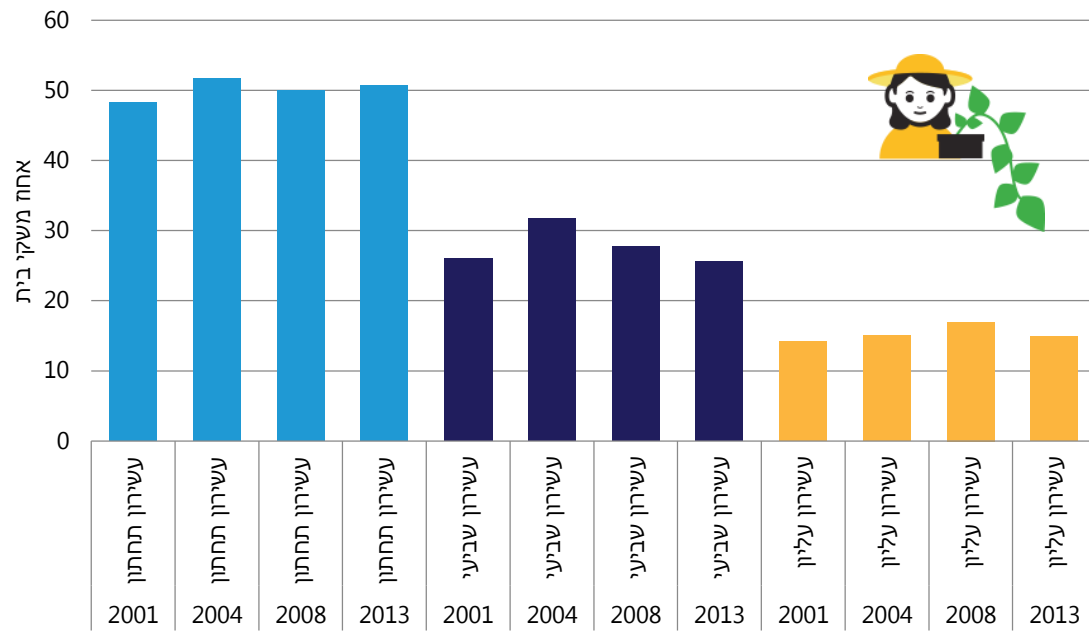
דיור ותשתיות

מגמות בתחום: פערים בין עשירונים
באחוז ההוצאה על דיור מתוך ההכנסה
הפנויה, יציבות בשביעות רצון מהדירה
ומסביבת המגורים וירידה בשביעות
הרצון מהתחבורה הציבורית

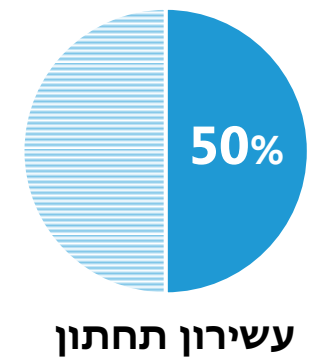
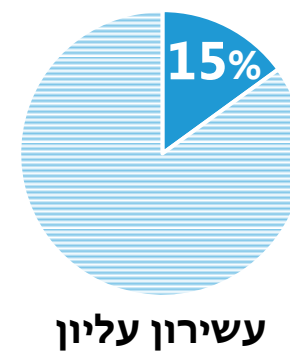
אחוז משקי בית המוציאים על דיור 30% או יותר מסך ההכנסה הכספית נטו למשק בית, לפי עשירוני הכנסה נטו לנפש סטנדרטית, 2012-2000

הוצאה על דיור

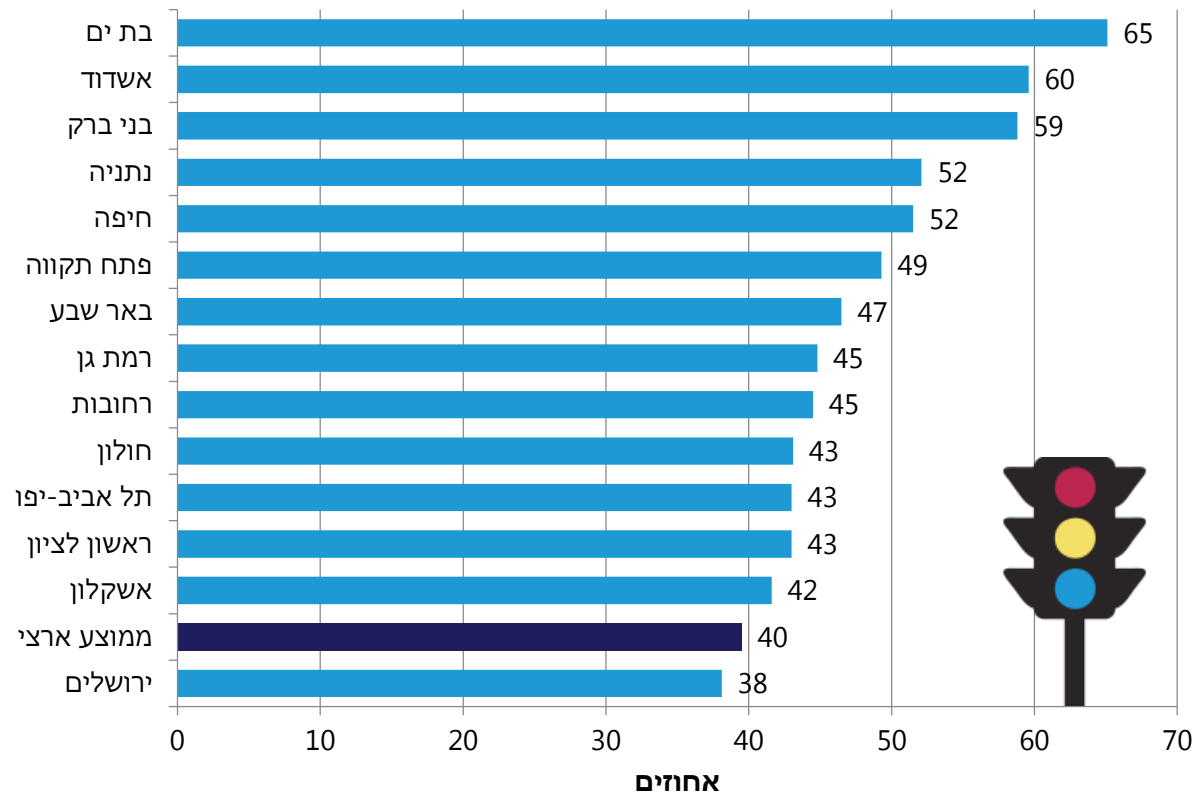
אחוז משקי הבית המשלמים תשלומי דיור בשיעור של 30% או יותר מההכנסות נטו של משק הבית (שכירות או בעלות על דיור).

33% ממשקי הבית בישראל הוציאו 30% או יותר מההכנסה נטו על דיור. 50% ממשקי הבית בעשירון התחתון לעומת כ-15% ממשקי הבית בעשירון העליון.

בני 20 ומעלה המרוצים* מהתחבורה הציבורית באזור המגורים בערים המונות 100,000 תושבים ויותר, 2013

שביעות רצון מהתחבורה הציבורית באזור המגורים

זמן נסיעה, נגישות, נוחות הנסיעה, בטיחות, פרטיות, עמידה בלוחות זמנים ועוד.

40% מבני 20 ומעלה היו מרוצים משירותי התחבורה הציבורית באזור מגוריהם בשנת 2013, ו-**30%** לא היו מרוצים.

מבין 14 הערים הגדולות, שיעור המרוצים הגבוה ביותר נמצא **בבת ים (65%)** והנמוך ביותר **בירושלים (38%)**.

חינוך, השכלה וכישורים

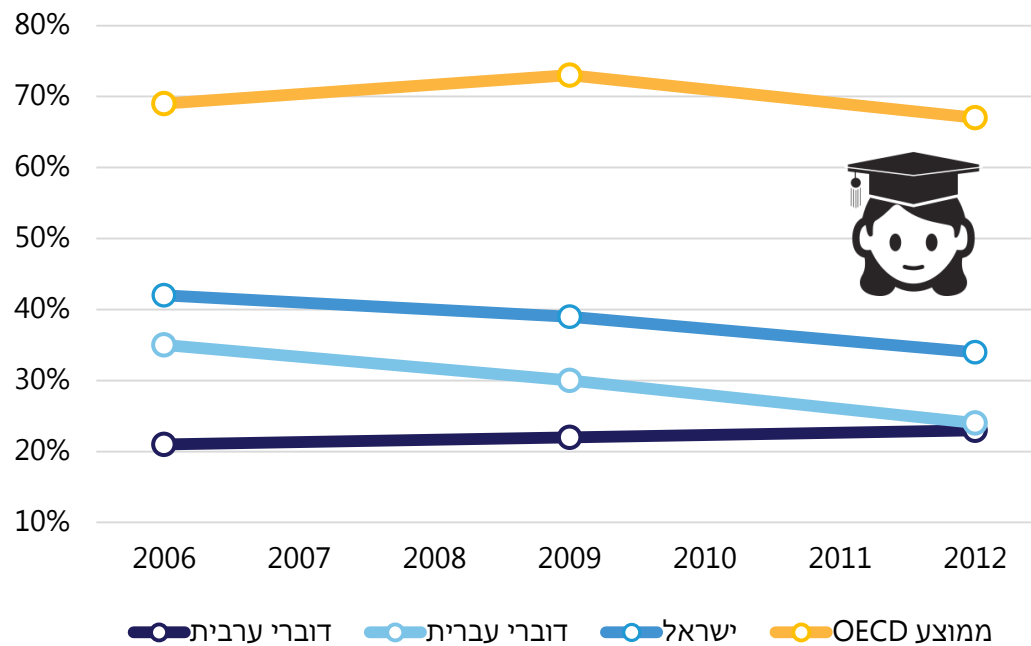

מגמות בתחום: ירידה בשיעור
המתקשים במתמטיקה במבחני
פיזה, עלייה בשיעור בעלי
השכלה על-תיכונית וגבוהה

חינוך, השכלה וכישורים

שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיזה לאורך השנים, לפי מגזר בישראל ובהשוואה לממוצע ה-OECD

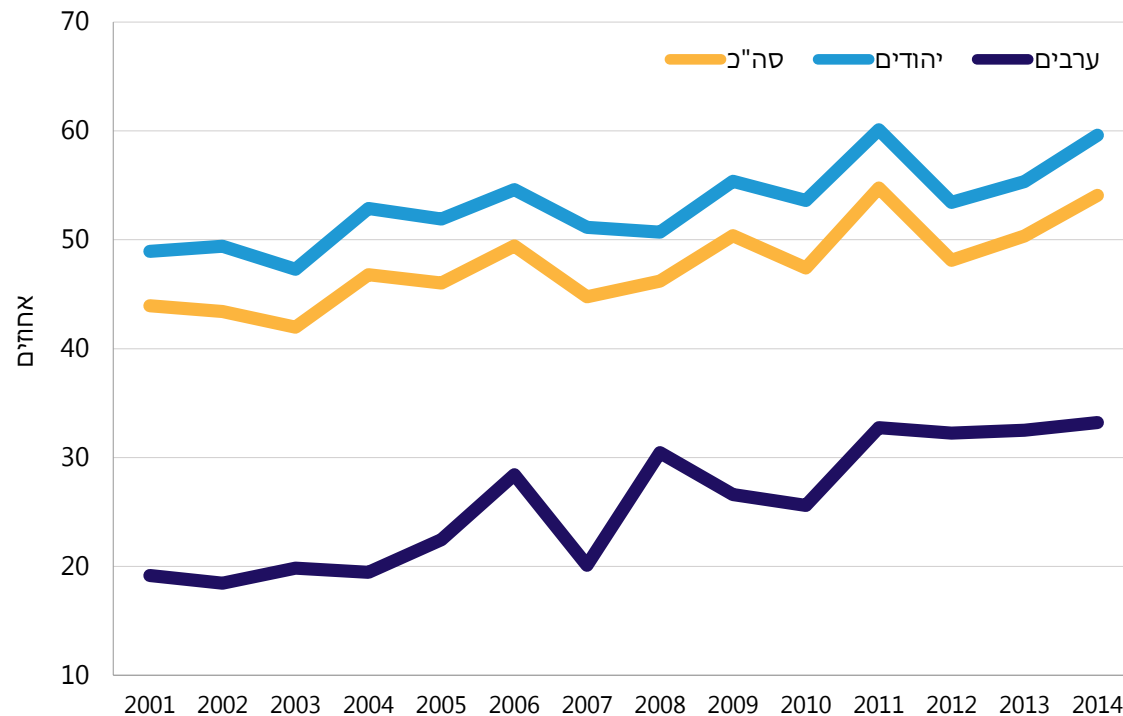
שיעור התלמידים הישראלים המתקשים במתמטיקה לפי מחקר "פיזה"
מחקר "פיזה" נערך אחת לשלוש שנים ובודק את רמת האוריינות בשלושה תחומים: מתמטיקה, קריאה ומדעים.

שיעור ה"מתקשים" במתמטיקה ירד מ-42% בשנת 2006 ל-34% בשנת 2012. שיעור ה"מתקשים" בבתי ספר דוברי ערבית גדול באופן ניכר משיעורם בבתי ספר דוברי עברית על פי "פיזה 2012" (67% בהשוואה ל-24%).

בין השנים 2006-2012 ירד שיעור ה"מתקשים" בבתי ספר דוברי עברית (מ-35% ל-24%), בעוד בבתי ספר דוברי ערבית שיעורם נשאר כמעט ללא שינוי.

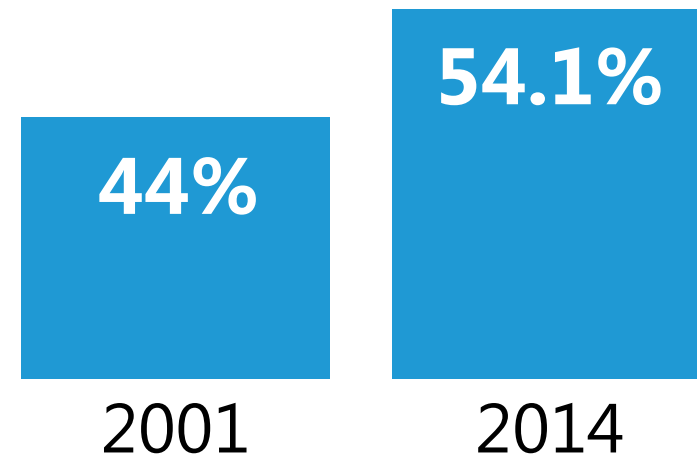

שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה בקרב בני 30, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2014-2001

שיעור של בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה מקרב בני 30.

שיעור בעלי השכלה על-תיכונית וגבוהה עלה מ-44% בשנת 2001 ל-54.1% בשנת 2014.

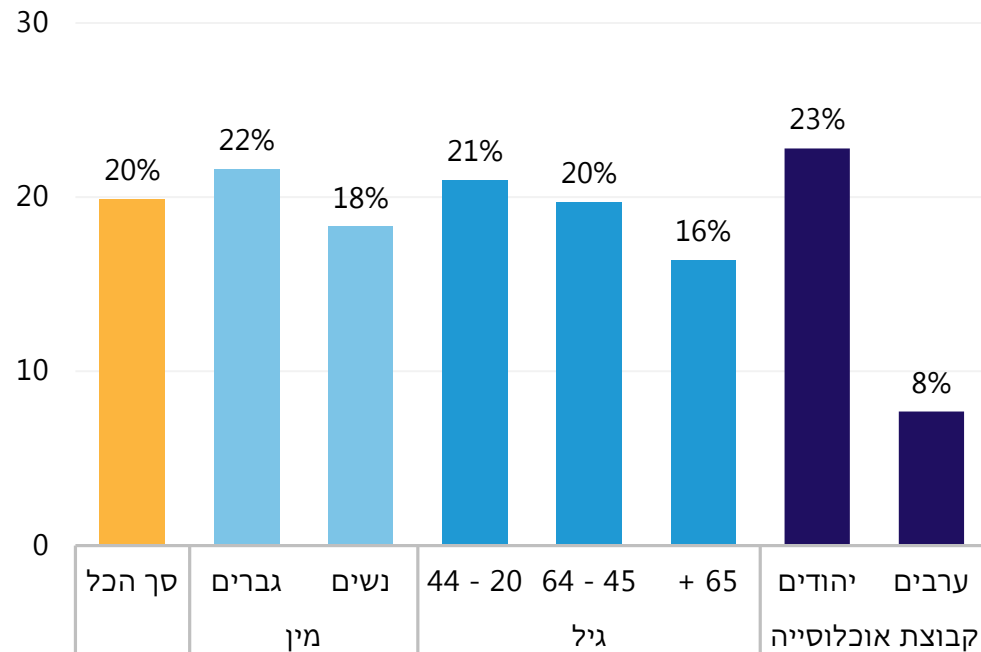
מעורבות אזרחית

מגמות בתחום: עלייה בשיעורי
ההצבעה בבחירות הכלליות
ועלייה בשיעור ההשתתפות
בפעילות התנדבותית

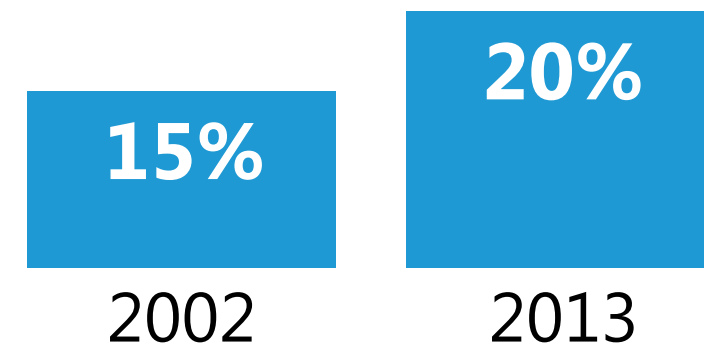
בני 20 ומעלה העוסקים בפעילות התנדבותית, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה, 2013

פעילות התנדבותית

השתתפות בפעילות התנדבותית משקפים את המעורבות החברתית והאזרחית ואת תחושות הביטחון העצמי ואיכות החיים של הפרט.

שיעור המעורבים בפעילות התנדבותית עלה בהדרגה מ-15% בשנת 2002 ל-20% בשנת 2013. 22% מהגברים לעומת 18% מהנשים עסקו בפעילות התנדבותית.

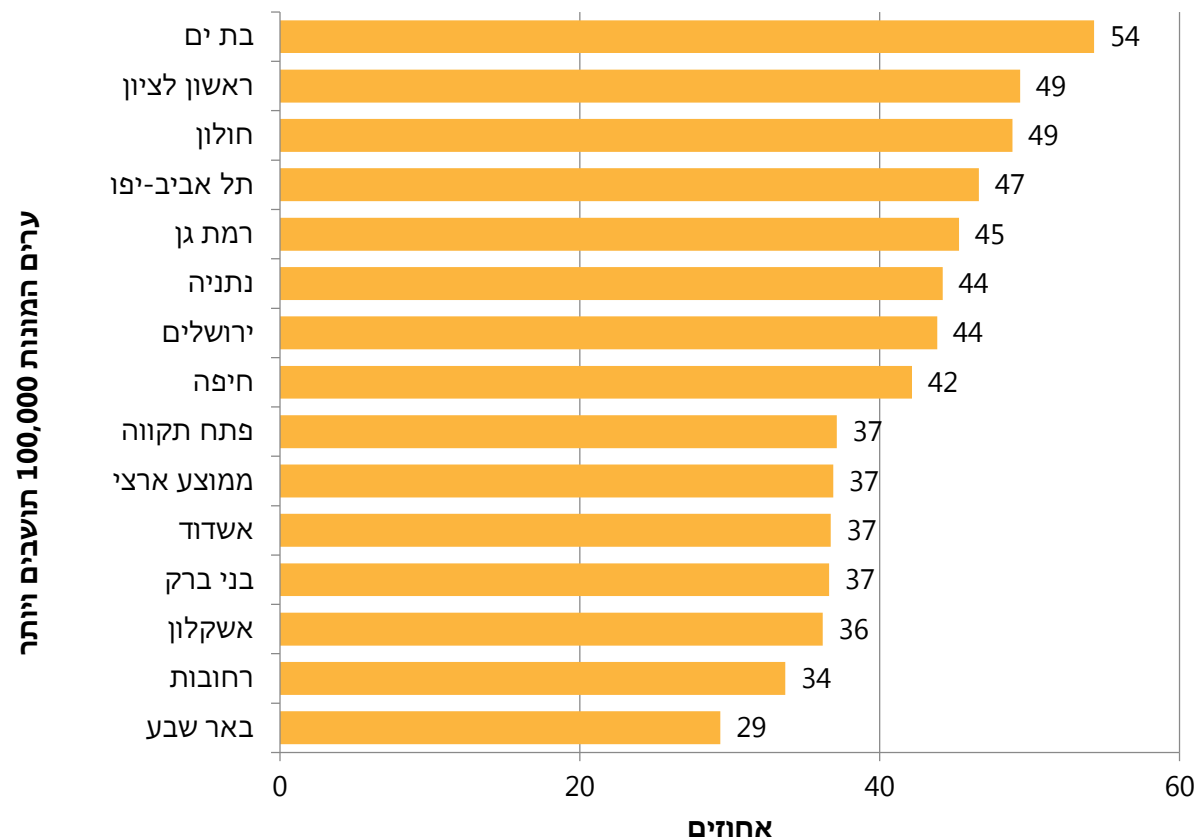
סביבה

מגמות בתחום: יציבות לאורך
השנים בעמדות ביחס לניקיון
באזור המגורים, לפארקים ושטחים
פתוחים ולרעש באזור המגורים

בני 20 ומעלה שמפריע* להם רעש בדירה, 2013

רעש המפריע בדירה.

37% מבני 20 ומעלה דיווחו על רעש המפריע להם בדירה בשנת 2013; 38% מהנשים ו-35% מהגברים.

מבין 14 הערים הגדולות, השיעור הגבוה ביותר של דיווח על רעש מפריע נמצא בבת ים (54%) והנמוך ביותר בבאר שבע (29%).

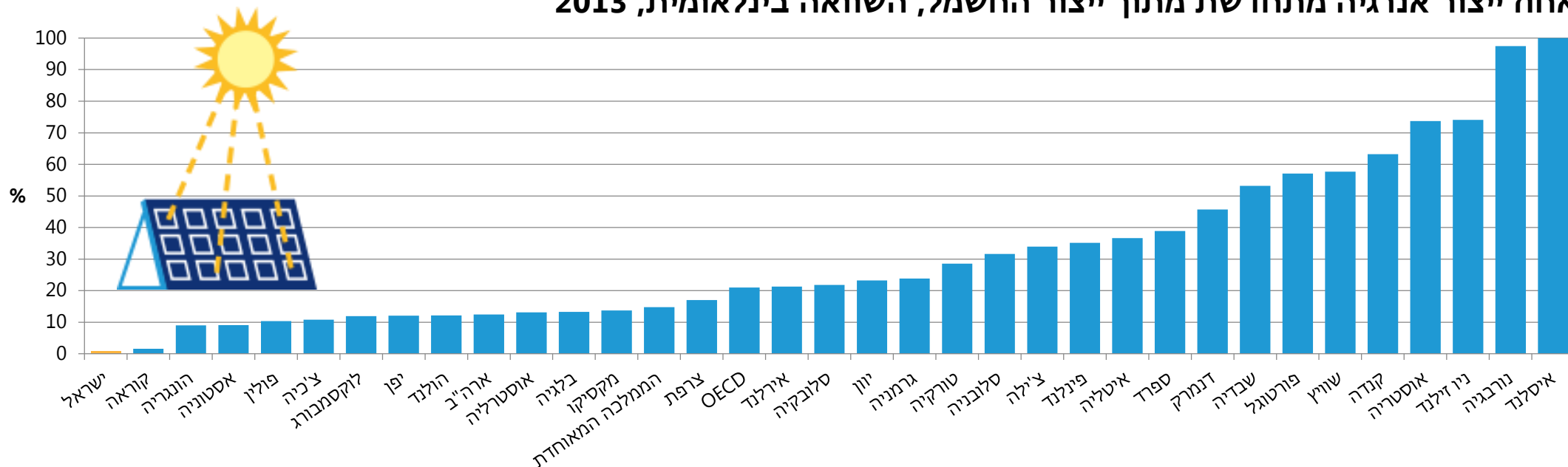

אספקת אנרגיה ממקורות מתחדשים ביחס לכלל המקורות של אספקת אנרגיה.

אחוז הייצור של אנרגיה מתחדשת בישראל מתוך כלל אספקת האנרגיה עמד בשנת 2013 על 0.21% מכלל אספקת האנרגיה ו-0.94% מסך ייצור החשמל.

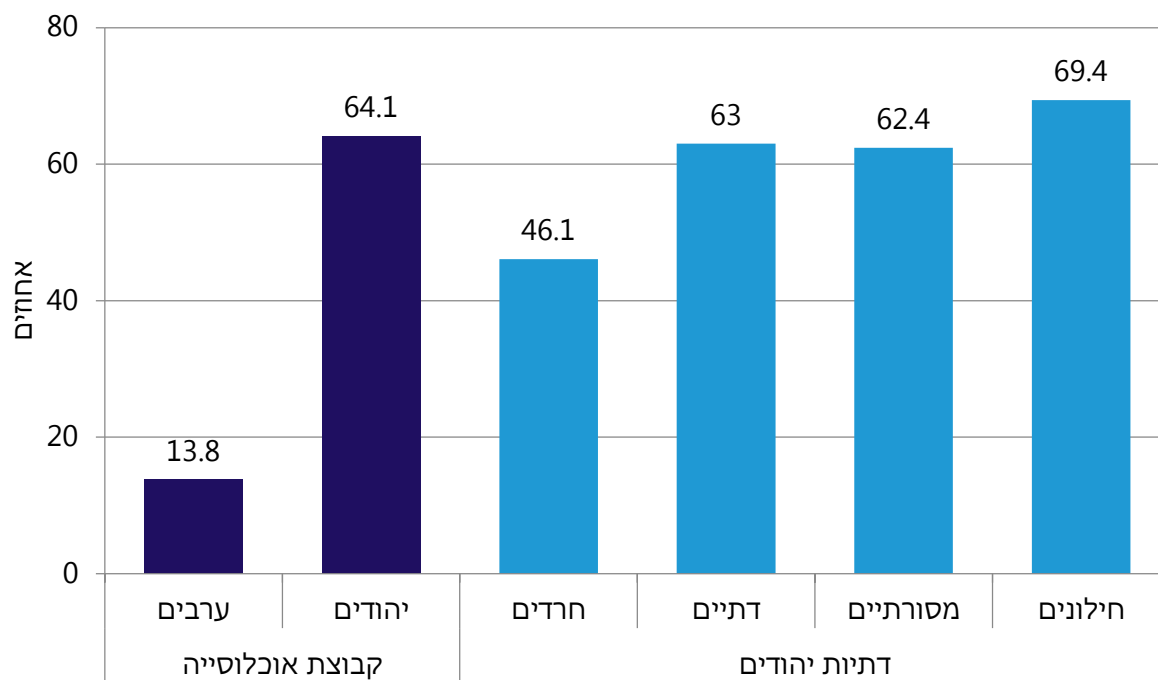
שיעור ייצור האנרגיה המתחדשת מסך ייצור החשמל בישראל הוא הנמוך ביותר מבין מדינות ה-OECD (ממוצע - 21%).

אחוז ייצור אנרגיה מתחדשת מתוך ייצור החשמל, השוואה בינלאומית, 2013

בני 20 ומעלה המרוצים* מהפארקים באזור המגורים, לפי קבוצת אוכלוסייה ודתיות יהודים, 2013

שביעות רצון מהפארקים ומהשטחים הירוקים באזור המגורים.

56% מבני 20 ומעלה היו מרוצים ומרוצים מאוד מהפארקים ומהשטחים הירוקים באזור המגורים בשנת 2013.

64% מהיהודים היו מרוצים מהפארקים ומהשטחים הירוקים לעומת **14%** מהערבים.

רווחה אישית וחברתית

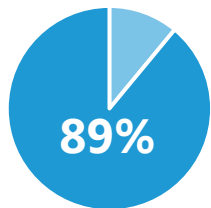

מגמות בתחום: יציבות לאורך
השנים בשביעות רצון כללית
מהחיים, פערים בין יהודים
לערבים במדדי תמיכה חברתית

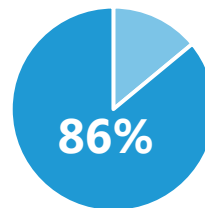
רווחה אישית וחברתית

יהודים היו מרוצים מחייהם יותר מערבים (89% לעומת 73%, בהתאמה).

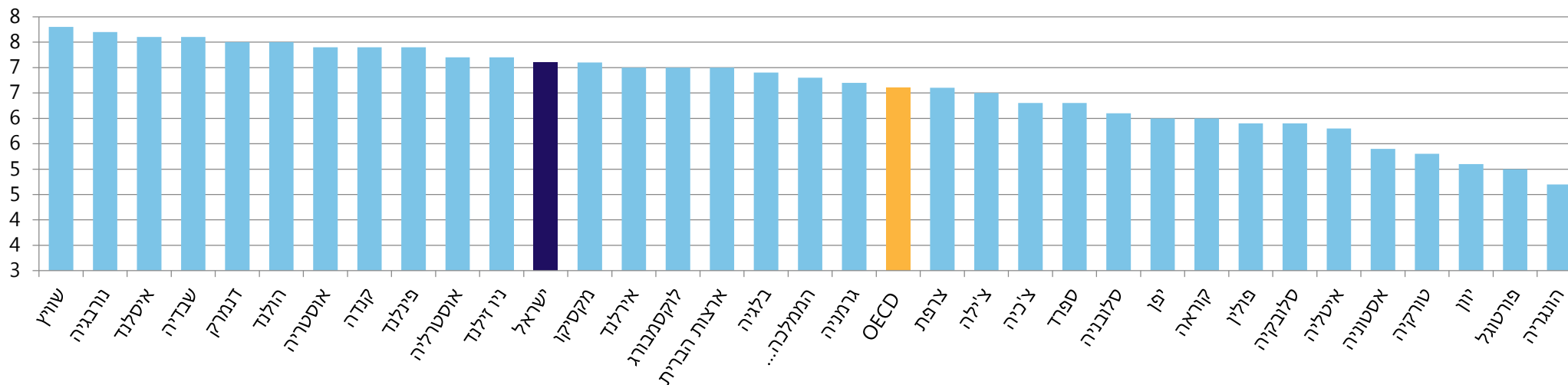
בקרוב בני 20 ומעלה בשנת 2013 86% מרוצים מחייהם.

שביעות רצון מהחיים

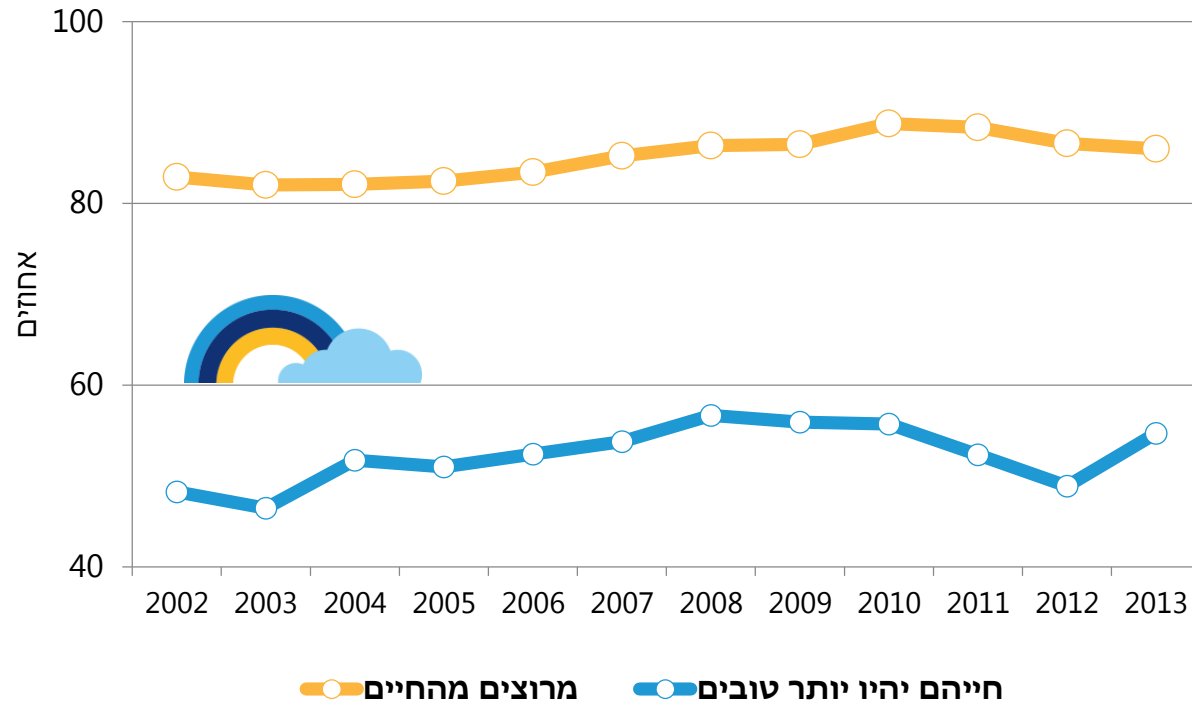
המדד הבסיסי בהערכת הרווחה האישית של הפרט.

שביעות רצון מהחיים, בסולם בין 0 ל-10, לפי מדינה, 2012

בני 20 ומעלה לפי שביעות רצון מהחיים* והערכה שהחיים ישתפרו, 2002 - 2013

ציפיות בנוגע לעתיד

השאלה משקפת את מידת האופטימיות של המשיב בנוגע להערכת חייו בעתיד.

- בשנת 2013 55% מבני 20 ומעלה העריכו שחיהם יהיו טובים יותר.
- 56% מהיהודים העריכו שחיהם ישתפרו לעומת 49% מהערבים.

רמת חיים חומרית

מגמות בתחום: עלייה בצריכה
האינדיבידואלית לנפש, עלייה
בהכנסה כספית נטו לנפש
וירידה בשביעות רצון מהמצב
הכלכלי של משק הבית

חוב משקי בית

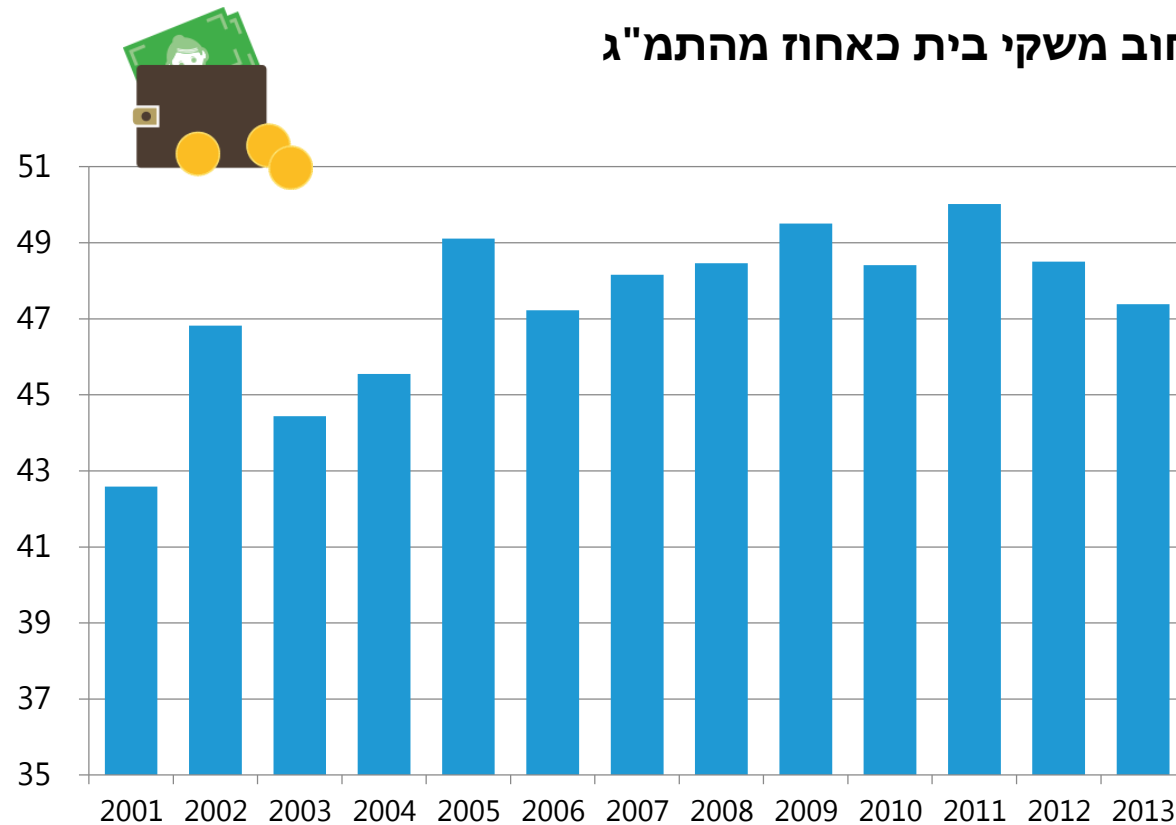
יתרת ההתחייבויות הפיננסיות של מגזר משקי בית לסוף השנה מול מגזרים אחרים.

חוב משקי הבית הסתכם בסוף שנת 2013, ב-500 מיליארד ש"ח כ-47% מהתוצר המקומי הגולמי.

בשנת 2013 החוב של משקי בית כאחוז מהתמ"ג בישראל היה נמוך באופן משמעותי בהשוואה לרוב מדינות ה-OECD לדוגמה, ספרד (79%), צרפת (63%), גרמניה (56%) ואיטליה (49%).

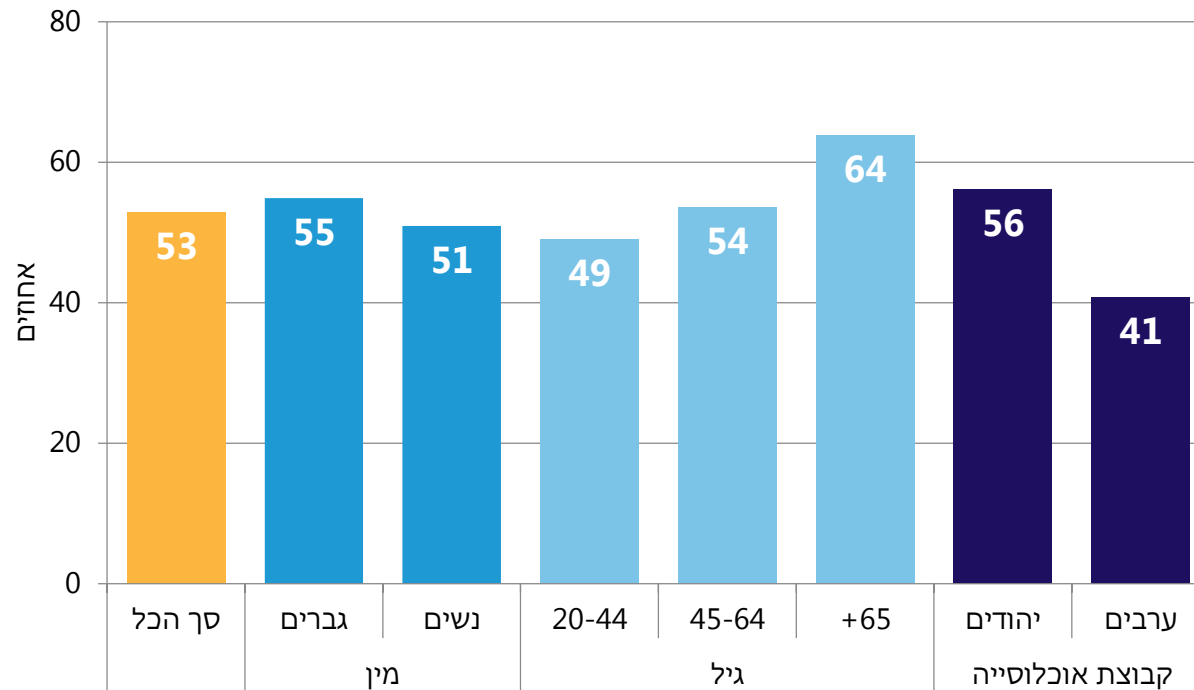
עם זאת, בכמה מדינות נרשם **חוב משקי בית קטן** לעומת ישראל; לדוגמה, פולין (35%), סלובקיה (32%) והונגריה (31%).

חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג

בני 20 ומעלה המרוצים* ממצבם הכלכלי, לפי מין, גיל וקבוצת אוכלוסייה, 2013

שביעות רצון מהמצב הכלכלי של משק הבית.

53% מבני 20 ומעלה היו מרוצים ממצבם הכלכלי בשנת 2013. 8% היו מרוצים מאוד.

גברים מרוצים ממצבם הכלכלי יותר מנשים (55% לעומת 51%, בהתאמה).

מדדים ומדיניות

התהליך האסטרטגי הממשלתי ומדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי

הכוכביות מסמנות את השלבים בתהליך העבודה שבהם למדדים יש תרומה משמעותית: גיבוש חזון ומטרות-על, ניתוח, מדידה והערכה של מדיניות

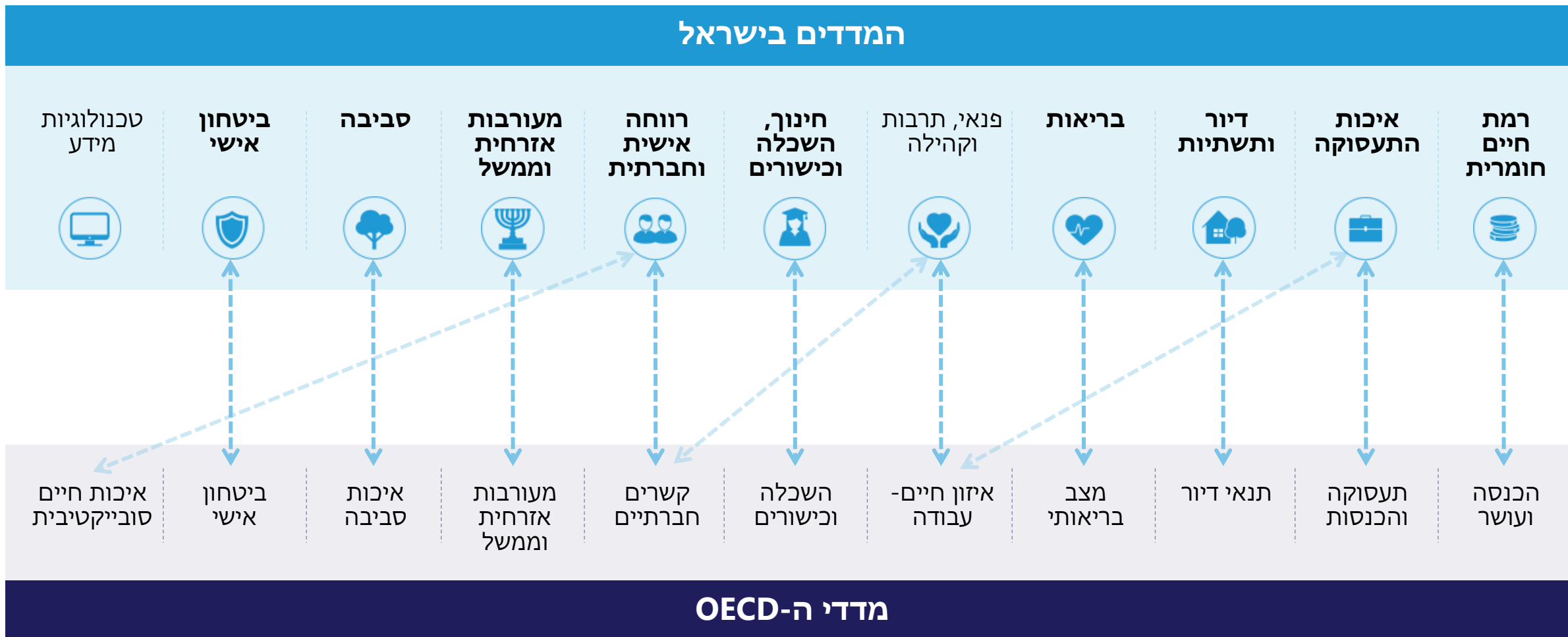
המדדים יסייעו:

- ! לאפיין את צעדי המדיניות
- ! למקד את מטרותיהם
- ! לנתח את האפקטיביות שלהם
- ! ולעמוד על השפעתן של רפורמות שונות על איכות החיים בישראל

"איר"
החיים"
חיבור למדיניות

- זה למעלה מעשור ה-OECD עוסק בסוגיות של מדידת איכות חיים במסגרת "**יוזמת החיים הטובים**".
- הממשלה ביקשה ללמוד מהארגון, שהעמיד צוות מומחים לרשותם של צוותי העבודה בארץ.
- במקביל, ה-OECD פרסם את "**מדידה והערכה של איכות חיים בישראל**", במטרה להשוות את איכות החיים בישראל ב-11 תחומים, לאיכות החיים במדינות הארגון.

מדיניות ושיתוף הפעולה עם ה-OECD

"איך החיים"
הערכה
והערכה מחדש

"איך החיים" – מכאן והלאה?

כמו החיים עצמם, כך גם הדוח שלפניכם: שאפתני, מרובד ומתפתח, אך לא מושלם. זהו הספר הממשלתי הראשון בנושא, ויש עוד עבודה רבה לפנינו.

■ **הממצאים יפורסמו אחת לשנה בפרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.**

■ **ויש גם שאלות שהדוח אינו מתיימר להשיב עליהן. למשל, איזה מדד הוא המדד החשוב ביותר? מה דורש חיזוק, מה טעון שיפור? על מה צריך לוותר? שאלות אלו מחייבות דיון ציבורי, ודוח זה מאפשר לדיון הציבורי להיות מבוסס על נתונים ועובדות.**

■ **צריך לגבש ולפתח מדדים חדשים.**

■ **צריך להשגיח על מגמות.**

■ **צריך לנתח את ההשפעה ההדדית של תחום על תחום ושל מדד על מדד: כיצד משפיעה באמת השכלה על בריאות, תעסוקה על אופטימיות, איכות אוויר על תוחלת חיים? וכיצד דיור משפיע על כל השאר?**

איכות החיים בעתיד
מדדי קיימות לפי גישת ההון

המדדים החדשים עוזרים לנו לגבש תמונת מצב נוכחית. הם עוזרים לנו להבין איך החיים היום.

אולם הדוח המלא נושא מבטו גם לעבר העתיד ושואל:

איך יכולה הממשלה לשמור על איכות חיים לאורך זמן?

האם הפיתוח החברתי והכלכלי אינו בא על חשבון צורכי הדורות הבאים או על חשבון בסיס המשאבים הלאומי?

ומה כולל בסיס המשאבים הלאומי, מה הם גורמי הייצור של איכות חיים?

שאלות אלו זוכות להתייחסות בפרק מדדי הקיימות.

ומה עם
איכות
החיים
בעתיד?

איכות החיים בעתיד וגישת ההון

הדוח מאמץ את גישת ההון

גישת ההון מבוססת על הנחה שלרשותה של ממשלה עומד **פורטפוליו של נכסים** שמרכיבים יחדיו **ארבעה מלאים של הון:**

הון אנושי

איכות כוח העבודה ואיכות תפקודי האדם כאזרח, כהורה וכחבר בקהילה. איכויות אלו נובעות מה**שכלה**, **מכישורים**, מידע ומיכולת לחדשנות.

הון חברתי

מוסדות ממשל וחברה, **אמון** שהציבור רוחש למוסדות אלו, חברות בקהילה, לכידות חברתית ואמון הדדי, **רשתות** חברתיות ושיעורי התנדבות.

הון כלכלי

נכסים מוחשיים כמו **תשתיות**, מבנים וציוד. נכסים לא מוחשיים, כמו איגרות חוב, חרבות מטבע חוץ, **פטנטים**.

הון טבעי

משאבי טבע, קרקע ומערכות אקולוגיות המספקות מגוון שירותים, כגון **חומרי גלם** לתעשייה, לחקלאות ולמגזר הרפואה והרוקחות, פירוק פסולות ורעלים, טיהור מים ואוויר, תיירות והשראה אמנותית.

תמונת מצב של הנכסים הלאומיים והמשאבים הציבוריים שעומדים לרשות החברה והמשלה: כמותם, איכותם והאם ניתן להחליף אותם?

איכות החיים בעתיד וגישת ההון

אריכה

השקעה

מדדי הקשר

- אוכלוסין, שיעור גידול האוכלוסייה ומבנה האוכלוסייה
- הגירה נכנסת ויוצאת
- צפיפות וקרקע
- יחס תלות

קצב הפחת וגמישות התחלופה של נכסים

מדדי קיימות איכות החיים

איכות החיים
בעתיד
וגישת ההון

איכות חיים וחוסן לאומי

לקראת מדידה של חוסן

בנוסף למדדי הקיימות, החלטות הממשלה קוראות לפיתוח מדדי חוסן. זוהי קריאה מתבקשת.

חוסן הוא יכולת שניתן וצריך לפתח לאור משברים וזעזועים שעלולים להוביל להידרדרות באיכות החיים.

הידרדרות באיכות החיים יכולה להיות:

1 **צפויה מראש**, כתוצאה ממדיניות לאומית שמובילה לשחיקה של הון ושל בסיס המשאבים של החברה או,

2 הידרדרות בלתי-צפויה מראש; כתוצאה **מזעזועים חיצוניים**; רעידות אדמה, בצורות ושיטפונות, משברים כלכליים.

בנוסף, ישנו חוסן של מערכות (מערכת הבריאות, מערכת האנרגיה), ישנו **חוסן של משקי בית** (חוסן פיננסי) וישנו **חוסן של פרטים** (חוסן נפשי).

לקראת מדידה של חוסן לאומי

ההמלצה הראשונית של הדוח היא לפתח מדדי חוסן מארבעה סוגים:

מדדים המבטאים יכולת התמודדות של המערכות "שמייצרות איכות חיים" עם אירועי משבר וזעזועים חיצוניים, ובכלל זה מדדים של **יתירות**

מדדים שמצביעים על **שחיקה של נכסים קריטיים**, על קצב השחיקה שלהם ועל מצבם האיכותי והכמותי של נכסים קריטיים, שמשמשים בתהליכי הייצור של איכות החיים

מדדים אובייקטיביים וסובייקטיביים המבטאים את מצב **החוסן האישי-נפשי של פרטים**

מדדים המשקפים חוסן אובייקטיבי וסובייקטיבי של **משקי בית**, בדגש על **חוסן כלכלי**

על המדדים לעמוד כמובן בתנאים החלים על מדדים של איכות חיים וקיימות.

איכות החיים

סיכום

באנרים

עמוד נחיתה

מידע על המהלך
התקשורתי המלווה של
השקת הספר

סרטונים

חפשו את הלוגו שלנו
באתרי הממשלה

רשתות חברתיות

מדיה מסורתית

מדדי קיימות, קולות
קוראים וכנסים

תקציר וסטטיסטיקל

"איך החיים" מהיום חלק מהשיח

**תושבי ישראל ומקבלי ההחלטות במדינה זוכים למבט
פנוראמי, מעמיק ויסודי, על מצב איכות החיים.**

תמונת מצב שגובשה על ידי מאות מומחים ואלפי תושבים.

מערכת מדדים שמאותתים לנו על מצב איכות החיים
בעבר ובהווה ומסייעים לאחראים על מדיניות הממשלה
לקבוע סדרי עדיפויות ולתכנן תכנון טוב יותר **לקראת
העתיד – שלנו ושל הדורות הבאים.**

**"איך החיים"
סיכום
והתחלה
חדשה**

אז איך החיים באמת?

אין תשובה אחת. אין שורה תחתונה.

אבל אפשר להתחיל לדבר על זה.